Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för arbetstagare och vissa lagar som har samband med den samt om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring.

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att tillämpningsområdet för det lagstadgade arbetspensionsskyddet och olycksfallsförsäkringsskyddet skall förenhetligas i de fall där arbetet utförs utomlands. Enligt förslaget skall arbetspensionsskydd alltid ordnas för två år när en arbetstagare sänds utomlands för att arbeta där. Skyldigheten att ta försäkring skall också gälla när en arbetstagare sänds ut för att arbeta hos ett moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som arbetsgivaren. I så fall förutsätts det att arbetsförhållandet mellan arbetstagaren och den arbetsgivare som sänder ut honom varar minst ovan nämnda tid. Efter att arbetet utomlands fortgått i två års tid skall arbetsgivaren ha möjlighet att bli befriad från sin försäkringsskyldighet, om arbetstagarens pensionsskydd annars ordnats på ett sätt som motsvarar minimiskyddet enligt lagen om pension för arbetstagare.

Arbetsgivaren skall frivilligt kunna ordna pensionsskydd i de fall där arbetsförhållandet till den arbetsgivare som sänt ut arbetstagaren upphör för att arbetstagaren blir anställd av ett utländskt företag. I så fall förutsätts det dock att den förstnämnda arbetsgivaren har bestämmanderätt i det utländska företaget.

Pensionslönen för arbete utomlands skall i regel bestämmas enligt den lön som skulle betalas för motsvarande arbete i Finland. Detta skall gälla såväl obligatorisk som frivillig försäkring.

Det föreslås att tillämpningsområdet för olycksfallsförsäkringen skall regleras på samma sätt som tillämpningsområdet för arbetspensionsskyddet i de fall där arbetstagaren medan arbetsförhållandet ännu pågår sänds för att arbeta utomlands hos ett företag som hör till samma grupp av företag som arbetsgivaren, förutsatt att arbetet är tillfälligt. Efter att arbetet utomlands fortsatt i två års tid skall arbetsgivaren ha möjlighet att bli fri från sin försäkringsskyldighet, förutsatt att arbetet utomlands inte längre kan betraktas såsom tillfälligt. Även enligt lagen om olycksfallsförsäkring skall det vara möjligt att ordna försäkring på frivillig basis.

De föreslagna ändringarna har inga statsekonomiska verkningar.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft vid ingången av år 1994.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Nuläget	3
1.1. Lagstiftning och praxis	3
1.1.1. Arbetspensionslagstiftningen	3
1.1.2. Olycksfallsförsäkringssystemet	4
1.2. Bedömning av nuläget	4
2. Propositionens mål och centrala förslag	4
3. Propositionens ekonomiska verkningar	5
4. Ärendets beredning	5
5. Andra omständigheter som in verkat på propositionens inne håll	6
5.1. Avhängighet av andra propositioner	6
5.2. Avhängighet av internationella överenskommelser	6
DETALJMOTIVERING	7
1. Motivering till lagförslagen	7
1.1. Lagen om pension för arbetstagare	7
2. Lagen om pension för arbetstagare i kort variga arbetsförhållanden	10
3. Lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande	10
4. Lagen om olycksfallsför säkring	10
5. Ikraftträdande	11
LAGFÖRSLAG	12
1. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	12
2. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden	14
3. Lag om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande	15
4. Lag om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring	16
BILAGA	18
Parallalltexter	18
1. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	18
2. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden	21
3. Lag om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande	23
4. Lag om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring	25

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

1.1. Lagstiftning och praxis

1.1.1. Arbetspensionslagstiftningen

I arbetspensionslagarna för den privata sektorn finns inga stadganden om hur de skall tillämpas när arbetet utförs utomlands. I praktiken har dock arbetspensionslagarna fått ett ganska vidsträckt tillämpningsområde. Pensionsskyddscentralen utfärdade 1963 ett cirkulär om försäkringspraxis (14/63), som har format tillämpningspraxis. Enligt cirkuläret är huvudregeln den, att den finska arbetspensionslagstiftningen skall tillämpas på en finsk arbetstagare som är anställd av en finsk arbetsgivare, även om arbetet utförs utomlands. Arbetsgivaren skall antingen vara finsk medborgare med fast hemort i Finland, eller en sammanslutning som har fast hemort i Finland och som inte är dotterbolag till något utländskt bolag. Arbetspensionslagstiftningen tillämpas också på en arbetstagare som är anställd hos ett utomlands verksamt dotterbolag till ett finskt bolag. Såsom finsk arbetsgivare har sedermera i tillämpningspraxis även behandlats ett i Finland registrerat dotterbolag till ett utländskt bolag.

Det förutsätts vidare att arbetstagaren skall vara finsk medborgare, varvid det saknar betydelse vilken hans fasta hemort är. Andra än finska medborgare försäkras enligt arbetspensionslagstiftningen om de har fast hemort i Finland. Om ovan nämnda förutsättningar har uppfyllts såväl i fråga om arbetsgivaren som arbetstagaren, har de finska arbetspensionslagarna tillämpats på arbetsförhållandet oberoende av dess varaktighet.

Den finska arbetspensionslagstiftningen tillämpas inte på finska bolags utländska dotterbolags dotterbolag och inte heller när det förstnämnda dotterbolaget är ett holdingbolag. Om en finsk arbetstagare arbetar utomlands hos någon annan än en finsk arbetsgivare, bestäms hans pensionsskydd av lagstiftningen i det land där han arbetar.

Även de arbetstagare som avses i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (KaPL; 134/62) omfattas fortfarande och under samma förutsättningar som APL-arbetstagarna av det finska arbetspensionssystemet när de sänds utomlands för att arbeta där. Detsamma gäller pensionsskyddet för de arbetstagare som omfattas av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (KoPL; 662/85) när de far utomlands.

I de överenskommelser som Finlands slutit om social trygghet är utgångspunkten den, att en arbetstagare skall försäkras i det land där han arbetar. Ett undantag utgör de s.k. utsända arbetstagarna, varmed avses arbetstagare som en finsk arbetsgivare tillfälligt sänder utomlands för att utföra arbete åt samma arbetsgivare. Beroende på överenskommelsen kan en sådan s.k. arbetskommendering pågå från ett till fem år. De myndigheter som företräder avtalsparterna kan även fatta ett gemensamt beslut om att en arbetstagare skall försäkras i det land som sänder ut honom, även om de villkor som överenskommelsen ställer för att arbetstagaren skall betraktas såsom utsänd arbetstagare inte uppfylls. Sådana undantagsbestämmelser medför att den finska arbetspensionslagstiftningen allmänt tillämpas när en arbetstagare arbetar hos ett utländskt moder- eller dotterföretag som hör till samma ekonomiska helhet som den finska arbetsgivaren. Detsamma gäller fall där utlandskommenderingen är längre än den tid som avtalats i överenskommelsen.

Pensionsskyddet för en person som utomlands utför APL- arbete bestäms enligt nämnda lag. Såsom pensionsgrundande lön för arbetet utomlands betraktas den förtjänst som i Finland skulle utgöra förskottsinnehållning underkastad lön. Den som arbetar utomlands får ofta såsom ersättning för högre levnadskostnader ett utlandstillägg, som i allmänhet är en fast ersättning utan samband med de verkliga kostnaderna. Utlandstillägget räknas i likhet med t.ex. bostadsförmån eller bilförmån till APL-lönen enligt i tillämpliga delar samma principer som i Finland. Belopp som entydigt är avsedda att ersätta kostnader, såsom t.ex. dagpenning, semesterresor till hemlandet, hälsovårdsersättningar och barnens skolavgifter räknas inte till lönen. Arbetstagaren och arbetsgivaren kan inte sinsemellan komma överens om vilket belopp som skall vara pensionsgrundande lön, utan till grund för pensionen skall uppges den verkliga förtjänsten.

1.1.2. Olycksfallsförsäkringssystemet

I lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) ingår lika litet som i arbetspensionslagstiftningen några stadganden om hur olycksfall som inträffar under arbete utomlands eller yrkessjukdomar som yppar sig vid sådant arbete skall ersättas eller försäkras. Skyldigheten att ta försäkring och rätten till skadestånd bygger på rådande tillämpningspraxis.

En arbetstagare som tillfälligt sänds ut från Finland för arbete utomlands omfattas av det finska systemet för olycksfallsförsäkring. Hur länge arbetet varar har i princip ingen betydelse. Däremot förutsätts det att arbetet till sin art klart och tydligt är tillfälligt. Om en finsk arbetstagare permanent arbetar utomlands omfattas han inte av den finska olycksfallsförsäkringen, även om han är anställd av en finsk arbetsgivare. Lagen om olycksfallsförsäkring tillämpas inte heller på finska arbetstagare som är anställda hos ett finskt moderbolags utländska dotterbolag. I detta avseende skiljer sig olycksfallsförsäkringssystemet från arbetspensionssystemet, enligt vilket även finska medborgare som arbetar i ett dotterbolag utomlands blir försäkrade i Finland.

I de överenskommelser som Finlands slutit om social trygghet finns i allmänhet även bestämmelser om försäkring för olycksfall i arbete eller för yrkessjukdom. I dessa fall avgörs försäkringsfrågan enligt överenskommelsen och på samma sätt som frågan om arbetspensionsskyddet.

Sådana olycksfall i arbete som inträffat under en utlandskommendering och yrkessjukdomar som yppat sig då ersätts enligt lagstiftningen om olycksfallsförsäkring. När årsarbetsförtjänsten fastställs beaktas förtjänst som erhållits för arbetet utomlands enligt samma grunder som förtjänster i hemlandet. Det lagstadgade olycksfallsförsäkringsskyddet omfattar även resorna mellan hemlandet och stationeringslandet.

1.2. Bedömning av nuläget

Det territoriella tillämpningsområdet för den socialförsäkringslagstiftning som bygger på arbetsförhållandet är oreglerat. Av hävd har arbetspensionslagstiftningen givits en vid tillämpning. En följd av detta är bl.a. att en arbetsgivare kan ha en dubbel försäkringsskyldighet och dubbla försäkringspremier. Å andra sidan har det stött på svårigheter att driva in försäkringspremier hos utländska juridiska personer. Dubbel försäkring kan också leda till dubbla förmåner. Dessutom har arbetspensionslagarna kommit att tillämpas på sådan finska arbetstagare som anställts i stationeringslandet eller annars utomlands, även om dessa personer stadigvarande är bosatta annanstans än i Finland.

Även frågan om hur pensionslönen skall bestämmas för den tid som en person arbetar utomlands har förorsakat problem. I praktiken har förvirring uppstått när det gällt att göra skillnad mellan den lön som betalts för arbetet utomlands och ersättningar som betalts för kostnader. Svårigheter har även uppstått när pensionslönen bestäms på basis av en lön som betalas i utländsk valuta. Enligt pensionsskyddscentralens anvisningar skall löner som betalas i utländsk valuta när de anmäls hos pensionsskyddscentralen omvandlas till finska mark enligt medelköpkursen under förtjänståret. Detta löser emellertid inte alltid de problem som är förknippade med pensionslönen.

Tillämpningsområdet för lagstiftningen om olycksfallsförsäkring har utformats snävare än arbetspensionslagarnas tillämpningsområde. Detta har motiverats med att det är svårt att driva in olycksfallsförsäkringspremier hos utländska juridiska personer samt med den dubbla försäkringsskyldigheten. Å andra sidan har arbetsgivaren haft möjlighet att frivilligt försäkra sina arbetstagare enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Även de problem som uppstått vid uppskattningen av årsarbetsförtjänsten har varit liknande som i fråga om pensionslagarna och tillämpningspraxis har varit vacklande. Stadgandena om årsarbetsförtjänst reviderades genom en lag som trädde i kraft från ingången av 1993 (1642/92), och enligt vilken årsarbetsförtjänsten räknas enligt den stabiliserade förtjänstnivån. I lagen togs också in stadganden om att dagpenningen för en tid av fyra veckor efter att arbetsoförmågan inträdde skall vara lika stor som den lön för sjukdomstid som betalas i arbetsförhållandet. För tiden därefter bestäms dagpenningen enligt årsarbetsförtjänsten.

2. Propositionens mål och centrala förslag

I propositionen föreslås att arbetspensions-

skydd enligt huvudregeln alltid skall ordnas för två års tid för en arbetstagare som sänds utomlands. En förutsättning är att ett arbetsförhållande råder mellan arbetstagaren och den arbetsgivare som sänder ut honom. Försäkringsskyldigheten förutsätter att arbetstagaren sänds ut från Finland. Arbetsgivarens nationalitet skall inte längre ha betydelse. När två år förflutit efter att arbetet utomlands inleddes, kan pensionsskyddscentralen befria arbetsgivaren från försäkringsskyldigheten. Arbetsgivaren skall dock i så fall visa att arbetstagarens pensionsskydd antingen genom försäkring utomlands eller genom frivillig försäkring i Finland har ordnats på ett sätt som motsvarar minimivillkoren enligt APL. En arbetsgivare skall även frivilligt kunna ordna ett pensionsskydd enligt APL för sina arbetstagare när dessa inte omfattas av det obligatoriska arbetspensionsskyddet. Frivillig försäkring skall vara möjlig t.ex. när arbetsförhållandet till den finska arbetsgivaren upphör medan arbetet utomlands ännu pågår.

Såsom pensionslön skall betraktas sådan lön som hade betalats för motsvarande arbete i Finland. När arbetsgivaren efter utgången av den nämnda tvåårstiden för den tid som arbetet utomlands varar har ordnat ett pensionsskydd som motsvarar lagens minimivillkor, skall pensionslönen dimensioneras så, att ett obligatoriskt pensionsskydd utomlands skall kunna beaktas. Dessutom föreslås det att arbetstagarens pensionsskydd på samma sätt som när arbetet utförs i Finland skall garanteras också när arbetsgivaren har försummat sin försäkringsskyldighet. I lagen skall också tas in stadganden för den eventualiteten att arbetstagaren till följd av oöverstigliga hinder inte kan få ut sin pension från utlandet. Enligt förslaget skall även i KaPL och KoPl tas in motsvarande stadganden om det pensionsskydd som en tjänstgöringstid utomlands berättigar till.

Det föreslås att olycksfallsförsäkringssystemet skall ändras i överensstämmelse med arbetspensionsskyddet så, att olycksfallsförsäkringsskyddet och arbetspensionsskyddet skall ha ett så likadant tillämpningsområde som möjligt. Olycksfallsförsäkringsskyddet skall vara obligatoriskt även för en arbetstagare som tillfälligt sänds utomlands, och detta även om arbetstagaren skall arbeta hos ett moder- eller dotterföretag. I fråga om det tekniska genomförandet skiljer sig olycksfallsförsäkringen från arbetspensionsförsäkringen. Arbetsförhållanden och årsarbetsförtjänster registreras inte inom ramen för olycksfallsförsäkringen. Den tvåårsregel som föreslås för arbetspensioner fungerar därför inte här. I fråga om olycksfallsförsäkringen utgår förslaget från att olycksfallsförsäkringsskyddet skall fortsätta såsom ett obligatoriskt skydd under den tid som arbetsförhållandet till den finska arbetsgivaren varar och arbetet utomlands till sin karaktär är tillfälligt. På denna punkt föreslås det inte att nuvarande praxis skall ändras. Efter att arbetstagaren arbetat utomlands i två år skall arbetsgivaren ha möjlighet att anhålla om att försäkringen skall upphöra, förutsatt att arbetet blivit permanent. Frågan måste avgöras från fall till fall. Beslutet skall också delges arbetsgivaren. Om förutsättningarna för obligatorisk försäkring inte längre uppfylls, skall arbetsgivaren dock ha möjlighet att frivilligt ordna olycksfallsförsäkringsskydd för sin arbetstagare så, att stadgandena i lagen om olycksfallsförsäkring tillämpas på förmånerna. Vid fastställandet av årsarbetsförtjänsten är utgångspunkten att årsarbetsförtjänsten skall bestämmas enligt gällande lagstiftning. När försäkringen är frivillig måste en överenskommelse om årsarbetsförtjänstens belopp tas in i försäkringsavtalet.

3. Propositionens ekonomiska verkningar

De föreslagna ändringarna har inga omedelbara statsekonomiska verkningar. Den föreslagna ändringen av det sätt på vilket pensionslönen skall fastställas innebär att pensionslönen i allmänhet snarare kommer att sjunka än att stiga. Den innebesparing detta medför för arbetspensionssystemet kommer dock att vara ringa, uttryckt i 1993 års indexnivå uppskattningsvis ca 10 miljoner mark år 2000. I fråga om olycksfallsförsäkringssystemet ökar den föreslagna reformen en aning driftskostnaderna för systemet. Eftersom fallen av dubbelförsäkring samtidigt blir färre, kommer reformen att i någon mån minska de indirekta personalkostnaderna.

4. Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med pensions-

skyddscentralen, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och arbetsmarknadsorganisationerna.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

5.1. Avhängighet av andra propositioner

Till riksdagen avlåts en skild proposition om tillämpning av lagstiftningen om boendebaserad social trygghet. I förening med denna proposition innebär propositionen ett förenhetligande av den lagstiftning som tillämpas på en arbetstagare som sänds utomlands.

5.2. Avhängighet av internationella överenskommelser

Genom avtal om social trygghet sammanjämkas två eller flera staters system för social trygghet så, att när en person permanent eller tillfälligt flyttar från ett land till ett annat omfattas han hela tiden av den sociala tryggheten i det ena eller det andra landet, och är aldrig dubbelt försäkrad. I de överenskommelser som Finland slutit är utgångspunkten att social trygghet ordnas enligt boningsorten, om det inte är fråga om social trygghet i anslutning till ett arbetsförhållande. Om trygghet skall ordnas på basis av ett arbetsförhållande, skall lagstiftningen i den avtalsstat där personen arbetar följas. Ett undantag utgör de arbetstagare som av en arbetsgivare i sin hemstat tillfälligt eller för en kort tid sänts till en annan avtalsstat för arbete där. Dessa arbetstagare omfattas fortfarande av försäkringen i det land från vilket de sänts ut. En arbetstagare kan även enligt överenskommelser mellan respektive staters myndigheter omfattas av försäkringen i det land som han lämnat. På personer som omfattas av en överenskommelse om social trygghet tillämpas alltid i första hand bestämmelserna i överenskommelsen. Denna proposition medför inte i detta avseende någon ändring jämfört med nuläget. Enligt förslaget skall det dock vara möjligt att en arbetspensionsförsäkring på frivillig basis antingen helt eller delvis förblir i kraft i Finland, även om arbetstagaren enligt bestämmelserna om tillämplig lag i en överenskommelse om social trygghet skall försäkras i den stat där han arbetar.

Bestämmelserna i EG-förordningen 1408/71/EEG och dess verkställighetsförordning 574/72, vilka intagits i bilaga VI till EES-avtalet, motsvarar till sin karaktär en multilateral överenskommelse om social trygghet. I förordningen 1408/71 ingår på samma sätt som i överenskommelserna om social trygghet bestämmelser om tillämplig lag, enligt vilka det skall avgöras vilken stats lagstiftning om social trygghet som skall tillämpas på arbetstagaren. Enligt förordningen kan i allmänhet bara en stats, nämligen den behöriga statens lagstiftning tillämpas på arbetstagaren. Vilken stat som är behörig avgörs i allmänhet enligt den stat där arbetet utförs. Dessutom ingår i förordningen bestämmelser om utsända arbetstagare samt om vissa andra grupper av arbetstagare och lagstiftning som skall tillämpas på dem. Förordningen ger på samma sätt som överenskommelserna om social trygghet myndigheterna möjlighet att avtalvägen göra undantag från förordningens bestämmelser om tillämplig lag.

Propositionen utgår från att den lagstiftning om koordinering av systemen för social trygghet som ingår i EES-avtalet alltid i första hand skall tillämpas när det är fråga om personer som omfattas av EES-avtalet. I fråga om pensionsskyddet möjliggör förordningen att en arbetstagare, även om han enligt bestämmelserna om tillämplig lag lyder under lagstiftningen i en viss stat, fortfarande kan omfattas också av en annan stats pensionssystem. En förlängning av försäkringen är i så fall frivillig och om pension enligt den stadgas särskilt. Enligt förordningen står denna möjlighet inte till buds i fråga om olycksfalls- eller yrkessjukdomsförsäkringar. Har en sådan försäkring ordnats frivilligt, stannar den i sin helhet utanför förordningens koordineringsstadganden. Om en olycka inträffar kan arbetstagaren i så fall ha rätt till dubbla förmåner. Skyldigheten att betala dubbla försäkringspremier torde dock begränsa benägenheten att ta frivilliga försäkringar.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lagen om pension för arbetstagare

1 c §. Det föreslås att till APL skall fogas en ny 1 c § om tillämpning av lagen på en arbetstagare som far utomlands för att arbeta där.

Enligt 1 mom. skall lagen tillämpas på en arbetstagare som från Finland sänds utomlands för att arbeta för en finsk arbetsgivare eller hos ett utländskt moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som det finska företaget. Stadgandet tillämpas också på en arbetstagare som i Finland direkt avlönats för utlandsarbete. Momentet skall inte gälla arbete i ett EES-land eller i ett land med vilket Finland har en överenskommelse om social trygghet. I dessa fall bestäms frågan om tillämpning av APL samt försäkringsskyldigheten enligt överenskommelsens regler och bestämmelser om tillämplig lag.

Enligt förslaget skall APL tillämpas och arbetsgivaren vara försäkringsskyldig endast i de fall där arbetsförhållandet mellan arbetstagaren och den arbetsgivare som sänder ut honom avtalats att räcka hela den tid som han sänds ut för. Det är möjligt att arbetstagaren närmare avtalar om arbetets innehåll med det utländska företag som han skall arbeta hos. Även i dessa fall utförs arbetet för den arbetsgivares räkning som sänt ut arbetstagaren. Det arbetsavtal som slutits med denna arbetsgivare är då det egentliga arbetsavtalet, enligt vilket arbetstagaren sänts utomlands och enligt vilket arbetsgivaren har möjlighet att utöva sin direktionsrätt över arbetstagaren.

Enligt APL 1 § är i ovan nämnda fall den arbetsgivare försäkringsskyldig som sänt ut arbetstagaren. Försäkringsskyldigheten kan gälla även de situationer där ett utländskt företag är försäkringsskyldigt i sitt hemland. Efter att två år gått kan arbetsgivaren under de förutsättningar som närmare framgår av 2 mom. befrias från sin försäkringsskyldighet.

Om en arbetstagare utomlands flyttar från en stationeringsort till en annan, antingen i tjänst hos den arbetsgivare som sänt ut honom eller till ett moder- eller dotterföretag som hör till samma koncern som denna arbetsgivare, uppfylls förutsättningarna för tillämpning av lagen även om arbetstagaren inte mellan flyttningarna återvänt till Finland. Om arbetstagaren i detta sammanhang även byter stationeringsland saknar även betydelse. Det förutsätts dock att arbetsavtalsförhållandet mellan arbetstagaren och den arbetsgivare som sänt ut honom hela tiden förblir i kraft.

Enligt förslaget skall APL få en vidare tillämpning än vad som varit nuvarande praxis. Försäkringsskyldigheten skall även gälla situationer där en arbetstagare sänds från ett dotterföretag i Finland till ett utländskt dotterföretag inom samma koncern. Det skall inte heller längre, såsom i nuvarande praxis, förutsättas att arbetstagaren är finsk medborgare eller att han har fast hemort i Finland. För att arbetspensionsskyddet skall omfatta en arbetstagare skall det vara tillräckligt att han anställts i Finland. I ett avseende kommer lagens tillämpningsområde dock att vara snävare än enligt nuvarande praxis, nämligen på den punkten att en s.k. på platsen anställd finsk medborgare inte längre skall omfattas av det obligatoriska arbetspensionsskyddet. Detta är motiverat med tanke på att det klarare skall framgå vilken territoriell utsträckning arbetspensionslagstiftningen har. Å andra sidan har en person som från Finland sänds utomlands för att tillfälligt arbeta där i allmänhet, vare sig han är finsk medborgare eller ej, starkare band till Finland än en person som redan bor eller en längre tid vistats utomlands, och som där anställs hos ett finskt företag.

Om arbetet utomlands räcker längre än två år, kan pensionsskyddscentralen enligt det föreslagna 2 mom. befria arbetsgivaren från hans försäkringsskyldighet. Inte heller detta moment skall tillämpas om arbetet utförs i ett EES-land eller i ett land med vilket Finland har en överenskommelse om social trygghet. För att befrielse skall beviljas förutsätts det att arbetsgivaren på annat sätt ordnar pensionsskydd för arbetstagaren, antingen utomlands eller på frivillig basis i Finland så, att pensionsskyddet svarar mot minimivillkoren i APL. Ett beslut om befrielse skall även delges arbetstagaren. Befrielse kan tidigast beviljas från ingången av det kalenderår under vilket det sökts. Har befrielse från försäkringsskyldigheten inte sökts, eller beviljar pensionsskyddscentralen inte befrielse, förblir arbetsgivarens försäkringsskyldighet enligt APL 1 § oförändrad.

Enligt förslaget skall befrielse från försäk-

ringsskyldighet beviljas gruppvis så, att beslutet gäller alla de arbetstagare hos en arbetsgivare som uppfyller samma villkor. På detta sätt vill man förhindra att arbetstagare som t.ex. arbetar på samma ställe och utför samma arbete utan orsak behandlas olika i fråga om pensionsskyddet. Även av administrativa skäl är det ändamålsenligt att en arbetsgivares alla ärenden som gäller befrielse behandlas såsom en helhet. Försäkringstekniskt svarar förfarandet mot den praxis som tillämpas vid registrering av tilläggsförmåner enligt 11 § APL. När en arbetstagare arbetat två år utomlands, kan arbetsgivaren enligt ett gällande beslut av pensionsskyddscentralen om befrielse från skyldighet att försäkra en grupp arbetstagare överföra arbetstagaren till en annan försäkring som tagits för denna grupp.

Enligt det föreslagna 3 mom. kan en arbetstagare ordna pensionsskydd enligt APL för en arbetstagare som sänts utomlands för att arbeta hos ett utländskt moder- eller dotterföretag inom samma koncern som det företag som såsom arbetsgivare sänder ut arbetstagaren, eller hos ett företag där arbetsgivaren har bestämmanderätt. Avsikten är att stadgandets tillämpningsområde skall vara så elastiskt som möjligt. Med hjälp av en frivillig försäkring kan en arbetstagare på nedan nämnt sätt även efter utgången av den i 1 mom. nämnda tvåårstiden ordna pensionsskydd för sina arbetstagare. Det är även meningen att det skall vara möjligt att frivilligt ta en försäkring som motsvarar minimivillkoren enligt APL i de fall där detta är ändamålsenligt t.ex. för att APL-försäkringen upphör och detta skulle komma att medföra att arbetstagaren förlora ett av arbetstagaren ordnat tilläggsskydd, vilket i sin tur vore ofördelaktigt med tanke på arbetstagarens pensionsskydd. En sådan frivillig försäkring som avses i momentet kan tas också när arbetsförhållandet till den arbetsgivare som sänt ut arbetstagaren inte längre fortsätter, utan arbetstagaren under den tid han arbetar utomlands blir anställd hos en utländsk arbetsgivare. Det förutsätts dock att den finska arbetstagaren har bestämmanderätt i en sådan utländsk sammanslutning. Momentet kan också tillämpas i sådana fall där en arbetstagare från att ha varit anställd hos den arbetsgivare som sänt honom utomlands där övergår till att vara anställd av en annan finsk arbetsgivare, utan att först återvända till Finland. Momentet kan även tillämpas på en arbetstagare som arbetar i ett EES-land eller i ett land med vilket Finland slutit en överenskommelse om social trygghet och som enligt ifrågavarande överenskommelse skall försäkras i den stat där han arbetar.

Enligt 4 mom. kan ett pensionsskydd som enligt lagstiftningen i en annan stat ordnats på grundval av arbetet utomlands eller ett pensionsskydd som frivilligt ordnats i Finland beaktas när ett APL-pensionsskydd ordnas efter utgången av den i 2 mom. avsedda tvåårstiden eller ordnas frivilligt med stöd av 3 mom. Arbetsgivaren kan även enligt detta moment efter tvåårstiden partiellt förlänga den obligatoriska pensionsförsäkringen enligt APL så, att pensionslönen ändras. Detta förutsätter emellertid att det alternativa pensionsskyddet och det partiella APL-skyddet tillsammans svarar mot ett pensionsskydd enligt minimivillkoren i APL. I detta fall behöver arbetsgivaren inte söka befrielse från sin försäkringsskyldighet. Momentet tillämpas även när arbetsgivaren förutom ett alternativt pensionsarrangemang enligt 2 mom. även för sin arbetstagare tar en partiell frivillig APL-försäkring enligt 3 mom. Det ankommer på pensionsanstalten att reda ut vilken nivå en arbetstagares pensionsskydd når upp till.

Enligt 5 mom. skall en pension som baserar sig på frivilligt försäkrat utlandsarbete räknas ut särskilt, som om arbetstagaren skulle ha ett nytt arbetsförhållande. Även när 4 mom. tillämpas så, att av den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen endast en del är försäkrad, skall pensionen till denna del räknas ut särskilt. På detta sätt undviks en situation där pensionen minskar oskäligt mycket på grund av att pensionen räknas ut på basis av de sista anställningsårens förtjänster.

Enligt 6 mom. kan social- och hälsovårdsministeriet vid behov utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf.

När med stöd av denna paragraf ett beslut fattats, en arbetsgivare befriats från sin försäkringsskyldighet eller pensionsskyddet genom andra arrangemang ordnats så att det motsvarar minimiskyddet enligt APL, skall även arbetstagaren få del av beslutet och har såsom part i ärendet rätt att anföra besvär över beslutet.

7 §. Det föreslås att till 5 mom. skall fogas ett stadgande om den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionsskydd för arbete utomlands. Den arbetsförtjänst som ligger till grund för

pensionen skall enligt förslaget fastställas enligt lönen för motsvarande arbete i Finland. Stadgandet skall tillämpas såväl när arbetstagarens pensionsskydd ordnats frivilligt med stöd av APL 1 c § som när arbetstagaren arbetar i ett land med vilket Finland slutit en överenskommelse om social trygghet, eller i ett EES- land. Arbetsförtjänsten skall fastställas enligt denna paragraf även när det är fråga om en utsänd arbetstagare som befinner sig i ett land med vilket Finland har en överenskommelse om social trygghet eller i ett EES-land, och arbetstagaren till följd av överenskommelser som gäller dessa länder omfattas av det finska arbetspensionssystemet.

Den verkliga lön som arbetstagaren får för arbetet utomlands eller de eventuella tillägg eller förmåner som betalas skall därför inte ha någon betydelse med tanke på den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen. Pensionens belopp skall således inte vara beroende av huruvida arbetstagaren sänds till ett land där hans lön till följd av boende- eller levnadskostnaderna eller beskattningen i arbetsavtalet fastställs till ett högre eller lägre belopp än vad som skulle betalas för motsvarande arbete i Finland. Om lönenivån i Finland tas såsom utgångspunkt, garanterar detta att även de tidsperioder under vilka arbetstagaren arbetar utomlands berättigar honom till en jämn pensionsavkastning som svarar mot finsk nivå.

Med lön som betalas för motsvarande arbete avses den lön som arbetstagaren skulle få om han utförde samma eller liknande arbete i Finland. I sådana fall där en arbetstagare i ett arbetsförhållande i Finland sänds utomlands för att arbeta där, kan utgångspunkten t.ex. vara den lön som han erhåller i hemlandet. Är arbetet utomlands sådant att det kräver speciell skicklighet eller kunskap eller om arbetet utomlands är ansvarsfullare eller annars sådant att det inte svarar mot arbetet i hemlandet, skall dessa faktorer beaktas när den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen fastställs. Detsamma gäller de situationer där t.ex. arbetstiden utomlands är väsentligt längre än i Finland. Eftersom ett arbete som motsvarar arbetet utomlands inte alltid nödvändigtvis står att finna i Finland, blir man tvungen att uppskatta den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen så, att den kan anses motsvara arbetet utomlands.

I praktiken borde målet vara att den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionsskyddet faställs så, att arbetsgivaren och arbetstagaren i sitt avtal om arbetet utomlands tar in ett omnämnande av den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen. Även om ett arbetsavtal inte behöver vara skriftligt, är läget även med tanke på ordnandet av pensionsskyddet klarast om det finns ett skriftligt avtal om villkoren för arbetet utomlands. Avsikten är dock inte att parterna fritt skall kunna komma överens om vilken arbetsförtjänst som skall ligga till grund för pensionen. Arbetsgivaren skall meddela pensionsanstalten vilken arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen. Förändras arbetsförtjänsten t.ex. till följd av en allmän löneförhöjning i hemlandet, skall arbetsgivaren meddela pensionsanstalten om den höjda arbetsförtjänsten.

11 §. Enligt paragrafen kan arbetsgivaren även i de fall som avses i 1 c § ordna ett tilläggspensionsskydd för sina arbetstagare. Arrangemanget med tilläggsförmåner kan även kombineras med en i 1 c § 3 mom. avsedd frivillig pensionsförsäkring. Stadgandet kan bli tillämpligt t.ex. när en arbetstagare som arbetar utomlands och obligatoriskt omfattas av APL blir anställd hos ett utländskt dotterbolag. Om hans pensionsskydd därefter med stöd av nya 1 c § 3 mom. ordnas frivilligt i Finland, blir det möjligt för honom att få bibehålla även de tilläggsförmåner som gäller pensionens belopp eller pensionsåldern.

15 §. Till paragrafen fogas ett stadgande som hänvisar till 1 c §, vilket innebär att en arbetstagares pensionsskydd är garanterat även om arbetsgivaren har försummat sin skyldighet att ordna pensionsskydd.

Dessutom föreslås det att i paragrafen skall stadgas, att när en arbetstagare av en på förhand oförutsebar orsak och till följd av ett oöverstigligt hinder blir utan ett sådant i alternativ väg ordnat pensionsskydd som avses i 1 c § 2 mom., så skall hans pensionsskydd bestämmas enligt APL. Härvid skall pensionsanstalterna gemensamt svara för de kostnader pensionsskyddet medför. Avsikten är att stadgandet skall tolkas snävt. Det skall inte t.ex. tillämpas när pensionen går förlorad till följd av en försummelse hos arbetsgivaren eller när förutsättningarna för pensionsskydd inte är uppfyllda. Stadgandet skall inte heller tillämpas när pensionsåldern i det alternativa systemet höjs eller när invaliditet enligt nämnda system definieras annorlunda än i APL. För att

stadgandet skall kunna tillämpas fordras det ytterligare att pensionsskyddet helt uteblir.

2. Lagen om pension för arbetstagare i kort variga arbetsförhållanden

1 §. I paragrafen hänvisas till 15 § APL, där det stadgas att pensionsskydd kan beviljas om arbetstagaren till följd av oöverstigligt hinder inte erhåller pension från utlandet.

1 a §. Det föreslås att den tidigare upphävda 1 a § ersätts av en ny 1 a §, som skall svara mot APL 1 c §. Ett stadgande som svarar mot APL 1 c § 5 mom. behövs emellertid inte, eftersom alla i KaPL avsedda förtjänster påverkar en pension som räknas enligt KaPL.

6 §. Till paragrafen fogas ett sådant tillägg om arbetsförtjänster som ligger till grund för pension för arbete utomlands som motsvarar tillägget till 7 § APL.

3. Lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande

1 a §. Paragrafen svarar enligt sitt innehåll mot nya APL 1 c §. Ett stadgande som svarar mot APL 1 c § 2 mom. behövs inte. Lagen skall endast tillämpas på sådana arbetsförhållanden som är avsedda att räcka kortare tid än ett år. Såsom i fråga om KapL, behövs inte heller här ett stadgande som skulle svara mot APL 1 c § 5 mom.

7 §. Det föreslås att till paragrafen skall fogas ett likadant tillägg om arbetsförtjänst som ligger till grund för pension för arbete utomlands som det som fogats till 7 § APL.

4. Lagen om olycksfallsförsäkring

1 a §. Det föreslås att skyldigheten att ta försäkring enligt lagen om olycksfallsförsäkring skall följa samma principer som de som nu föreslås för arbetspensionslagstiftningen. Enligt paragrafen skall lagen om olycksfallsförsäkring tillämpas på en arbetstagare som en finsk arbetsgivare har sänt utomlands för att utföra arbete för hans räkning eller hos ett moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som det finska företaget.

För att en arbetstagare skall omfattas av den finska lagstiftningen om olycksfallsförsäkring krävs det att han sänts ut från Finland. Stadgandet tillämpas även på en arbetstagare som direkt anställts för arbete utomlands. Arbetet skall till sin art vara tillfälligt. Om arbetstagaren blir fast bosatt utomlands, har arbetsgivaren möjlighet att försäkra honom frivilligt enligt 57 § 4 mom. i lagförslaget.

Med finsk arbetsgivare avses en arbetsgivare som är försäkringsskyldig enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Sådan skyldighet åligger i dessa fall den arbetsgivare med vilken arbetstagaren slutit ett avtal om arbete utomlands.

Om ett finskt företag sänder en arbetstagare utomlands för att denne skall arbeta hos företagets moder- eller dotterföretag, är det finska företaget försäkringsskyldigt, förutsatt att det egentliga arbetsavtalet slutits mellan det finska företaget och arbetstagaren. Ett motsvarande stadgande föreslås bli intaget i APL. I lagen om olycksfallsförsäkring stadgas även om andra skyldigheter som arbetsgivaren har i sin egenskap av försäkringstagare, men det är inte motiverat att här gå in på dem.

Paragrafen skall inte tillämpas när arbetet utförs i ett EES-land eller i ett land med vilket Finland har en bilateral överenskommelse om social trygghet. I dessa fall avgör överenskommelsens regler och bestämmelser om tillämplig lag huruvida lagen om olycksfallsförsäkring skall tillämpas och om försäkringsskyldighet föreligger.

Det behövs inget särskilt stadgande om årsarbetsförtjänst. Det nuvarande stadgandet om årsarbetsförtjänst gör det möjligt att beakta de särskilda förhållandena vid arbete utomlands. Det är fråga om tillfälligt arbete utomlands. När den stabiliserade förtjänstnivån härvid skall bestämmas, beaktas det att förtjänsterna vid arbetet utomlands kan ha varit högre eller lägre än förtjänsterna i hemlandet. Ovan nämnda revidering av stadgandena om årsarbetsförtjänst baserar sig på en överenskommelse mellan arbetsmarknadsorganisationerna år 1985. Vid bestämmandet av årsarbetsförtjänsten beaktas den arbetsförtjänst som erhållits för arbetet utomlands, om arbetet har fortgått eller det kan visas att det sannolikt skulle ha fortgått en tillräckligt lång tid. Om arbetet utomlands inte på detta sätt stabiliserats, bestäms årsarbetsförtjänsten i allmänhet med beaktande av den förtjänstnivå som den skadelidande tidigare haft när han arbetat på

samma arbetsområde i Finland eller skulle ha haft om han arbetat på detta område.

Genom en ändring av lagen av olycksfallsförsäkring som trädde i kraft från början av 1993 har beräkningen av dagpenningen ändrats i fall av s.k. kortvarig arbetsoförmåga. Enligt reformen är dagpenningen i de fall där arbetsoförmågan varar högst fyra veckor enligt huvudregeln lika stor som den lön för sjukdomstid som arbetsgivaren betalar. Om arbetsgivaren inte har betalt lön för sjukdomstid, bestäms dagpenningen enligt förtjänsten under de fyra veckorna före olycksfallet. I dessa fall bestäms dagpenningen således även i arbete utomlands enligt den verkliga förtjänsten.

Om försäkringspremien vid arbete utomlands behövs inga särskilda stadganden. Försäkringspremien betalas enligt de verkliga lönerna. På detta sätt skall försäkringspremien i fall där arbetsoförmågan varar kortare tid än ett år svara mot de skadestånd som betalts. Premien skall såsom hittills fastställas genom beslut av social- och hälsovårdsministeriet.

34 §. I stadgandet föreslås att en arbetsgivare skall kunna ansöka om att bli befriad från sin försäkringsskyldighet om arbetstagarens arbete utomlands har blivit ordinarie arbete. Försäkringsskyldigheten skall enligt förslaget kunna upphöra när arbetet utomlands utan avbrott fortsatt i två års tid. Enligt förslaget skall beslutet dock träda i kraft först från början av kalenderåret efter att ett laga kraft vunnet beslut fattats. Förslaget avviker på denna punkt från det förfarande som föreslås gälla enligt APL. Detta är dock nödvändigt för att arbetstagaren skall ha rätt till skadestånd även under den tid som ett eventuellt besvär är anhängigt.

57 §. Det föreslås att 1 mom. skall justeras så att det svarar mot ordalydelsen i nya 4 mom. Ändringen är formulerad så att den även motsvarar gällande praxis. Enligt det föreslagna 4 mom. har en arbetsgivare även rätt att frivilligt försäkra en arbetstagare som han sänder utomlands och som inte enligt 1 a § skall ha en obligatorisk försäkring. En frivillig försäkring kan tas bl.a. när arbetsförhållandet till den finska arbetsgivaren upphör och arbetstagaren blir anställd av ett sådant utländskt företag som är moder- eller dotterföretag till det finska företaget eller ett företag där det finska företaget har bestämmanderätt. Förordningen 1408/71 skall enligt sitt tillämpningsområde inte tillämpas på en sådan frivillig försäkring. Såsom en följd av detta kan en arbetstagare få rätt till dubbla förmåner och skadestånd på grund av ett olycksfall i arbete eller samma yrkessjukdom.

5. Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna skall träda i kraft den 1 januari 1994. Avsikten är att lagarna skall tillämpas på en arbetstagare som sänds utomlands medan lagen är i kraft. Vid bedömningen av om befrielse från försäkringsskyldighet skall beviljas kan emellertid även tiden före lagens ikraftträdande beaktas. Om en arbetstagare, som enligt de nu föreslagna lagarna inte omfattas av reglerna för obligatorisk försäkring, när lagen träder i kraft är försäkrad inom ramen för arbetspensions- eller olycksfallsförsäkringssystemet, avslutas försäkringen inte till följd av att dessa lagar träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61) 7 § 5 mom., 11 § 1 mom. och 15 § 1 mom.,

av dessa lagrum 7 § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (559/93) och 11 § 1 mom. sådant det lyder ändrat genom lag av den 30 december 1982 (1059/82), samt

fogas till lagen en ny 1 c § och till 15 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom. som följer:

1 c §

Denna lag tillämpas även på en arbetstagare som en finsk arbetsgivare sänder utomlands för att utföra arbete åt samma arbetsgivare. Detsamma gäller en arbetstagare som av sin arbetsgivare, som är ett finskt företag, sänds utomlands för att utföra arbete åt ett utländskt moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som det finska företaget.

Om en arbetsgivare visar att pensionsskyddet för en i 1 mom. avsedd grupp av arbetstagare ordnats på ett annat sätt så, att det såsom helhet betraktat kan anses svara mot ett pensionsskydd enligt minimivillkoren i denna lag, kan pensionsskyddscentralen på ansökan befria arbetsgivaren från skyldigheten att försäkra arbetstagarna i den ovan nämnda gruppen för den tid med vilken anställningsförhållandet utomlands överstigit två år. Befrielse beviljas tidigast från början av det kalenderår under vilket befrielse söks.

En finsk arbetsgivare kan ordna ett pensionsskydd som svarar mot minimivillkoren i denna lag åt en sådan till utlandet sänd arbetstagare som annars än i de fall som avses i 1 mom. är anställd hos ett moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som arbetsgivaren eller i ett annat företag där arbetsgivaren har bestämmanderätt.

När pensionsskydd enligt denna lag ordnas efter utgången av den i 2 mom. avsedda två årstiden eller enligt 3 mom., kan vid bestämmandet av den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen beaktas pensionsskydd som erhålls på grundval av arbetet utomlands.

Om arbete som utförs utomlands har försäkrats frivilligt, anses arbetstagaren till denna del vara anställd i ett nytt arbetsförhållande, om inte annat följer av 7 § 2 mom. Samma förfarande skall iakttas när 4 mom. tillämpats vid bestämmandet av den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen.

Social- och hälsovårdsministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf.

7 §

— — — — — — — — — — — — — —

Arbetsförtjänst som avses i denna paragraf bestäms enligt samma grunder som tillämpas vid förskottsinnehållning av skatt. Semesterersättning som skall betalas vid ett arbetsförhållandes upphörande beaktas dock inte. När pensionsskydd ordnas för arbete utomlands, skall dock såsom arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen anses sådan lön som skulle betalas för motsvarande arbete i Finland eller lön som annars kan anses motsvara arbetet. Har ersättning för arbete avtalats att helt eller delvis utgå i form av betjäningsavgift eller frivilliga gåvor av allmänheten, anses genom dem erhållen inkomst såsom arbetsförtjänst som avses i denna paragraf. Från arbetsförtjänsten för vart och ett kalenderår avdras dock vid tillämpningen av denna paragraf ett belopp som motsvarar det i 12 b § avsedda procenttal för arbetstagarnas pensionsavgift som fastställts för kalenderåret i fråga.

— — — — — — — — — — — — — —

11 §

Anordnar en arbetsgivare med anlitande av pensionsförsäkring eller pensionsstiftelse pensionsskydd, som uppfyller i denna lag stadgade minimivillkor, för sådana arbetstagare som till följd av arbetsförhållandets kortvarighet eller annars enligt 1 § eller 1 c § 1 mom. inte är underställda denna lag, anordnar pensionsskydd frivilligt enligt 1 c § 3 mom. eller anordnar eljest bättre pensionsskydd än vad som är stadgat i 4 — 9 §§, eller innefattar han i

det pensionsskydd han anordnar betalning av begravningsbidrag eller annan sådan förmån som inte förutsätts i minimivillkoren, är han berättigad att på de villkor social- och hälsovårdsministeriet föreskriver underställa ett sådant pensionssystem stadgandena i denna lag genom att registrera det i pensionsskyddscentralen, varefter stadgandena i denna lag i tillämpliga delar skall iakttagas beträffande detta. Om arbetstagare som omfattas av ett i denna lag avsett, av arbetsgivaren anordnat pensionsskydd beviljas pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner (13/82), fogas den ökning av pensionens belopp eller annan förmån som härrör från pensionsarrangemanget till förtidspensionen, i enlighet med villkoren.

— — — — — — — — — — — — — —

15 §

Har en arbetsgivare försummat sin i 1 §, 1 c § 1 mom., 2 och 3 §§ stadgade skyldighet att anordna pensionsskydd för sina arbetstagare, skall pensionsskyddscentralen uppmana arbetsgivaren att avhjälpa försummelsen och av honom i gottgörelse uppbära högst dubbla beloppet av de pensionsförsäkringspremier som arbetsgivaren enligt pensionsskyddscentralens beräkning hade varit skyldig att erlägga för tiden för försummelsen. Avhjälper arbetsgivaren trots pensionsskyddscentralens uppmaning inte sin försummelse inom den tid som centralen föreskriver, skall pensionsskyddscentralen ta försäkringen på arbetsgivarens bekostnad. Pensionsskyddscentralen bekostar genom förmedling av en pensionsanstalt som centralen utser de förmåner som arbetstagare till följd av försummelsen inte erhållit.

— — — — — — — — — — — — — —

Om en arbetstagare till följd av krig, väpnad konflikt, kärnkatastrof eller annat jämförbart oöverstigligt hinder, som inte har kunnat beaktas vid anordnandet av pensionsskyddet, inte erhåller ett sådant annat pensionsskydd som avses i 1 c § 2 mom., kan pensionsskydd beviljas enligt minimivillkoren i denna lag för den tid som hindret varar. Pensionsanstalterna svarar gemensamt för de kostnader som pensionsskyddet förorsakar, enligt vad som föreskrivs i de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt med stöd av 12 § 1 mom. 4 punkten.

Denna lag träder i kraft den 1994.

Denna lag tillämpas på en arbetstagare som har sänts utomlands efter att lagen trätt i kraft. En befrielse enligt 1 c § 2 mom. kan dock gälla en arbetstagare som sänts utomlands före ikraftträdandet. I så fall skall även tiden före ikraftträdandet beaktas när den i momentet stadgade tvåårstiden räknas.

Utan hinder av denna lag och utan särskilt beslut fortsätter en pensionsförsäkring som anordnats på grundval av ett arbetsförhållande som börjat innan lagen trädde i kraft även efter ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62) 1 § 1 mom. och 6 §,

av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (560/93), samt

fogas till lagen i stället för den 1 a § som upphävts genom lag av den 8 juli 1982 (629/92) en ny 1 a § som följer:

1 §

För en arbetstagare som efter det år då han fyllt 13 år är sysselsatt i skogsarbete, flottningsarbete, olika till gårdsbruk och trädgårdshushållning hörande arbeten, jord-, vatten- och husbyggnadsarbete, jordförbättringsarbete, arbete inom torvindustrin eller hamnarbete eller som tjänstgör på ett fartyg i inrikesfart eller, enligt vad som stadgas genom förordning, arbetar inom något annat sådant område som kännetecknas av kortvariga arbetsförhållanden, skall arbetsgivaren bekosta pensionsskydd för ålderdom och invaliditet samt för arbetstagarens anhöriga familjepensionsskydd enligt denna lag. Arbetstagaren är skyldig att delta i bekostandet av pensionsskyddet enligt denna lag på det sätt som stadgas i 10 c §. Om inte något annat stadgas i denna lag, gäller i övrigt i tillämpliga delar 3 § 2 — 4 mom., 4 § 1, 3 och 5 mom., 4 a — 4 d och 4 f — 4 n §§, 5 § 6 mom., 5 c, 7 a — 7 c, 8, 8 a — 8 g, 9, 9 a, 10, 10 a och 12 §§, 13 § 3 och 4 mom. samt 14, 15 § 2 mom., 15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 18, 19 a — 19 d, 20 — 21 b, 22 och 23 §§ lagen om pension för arbetstagare (395/61).

— — — — — — — — — — — — — —

1 a §

Denna lag tillämpas även på en arbetstagare som en finsk arbetsgivare sänder utomlands för att utföra arbete åt samma arbetsgivare. Detsamma gäller en arbetstagare som av sin arbetsgivare, som är ett finskt företag, sänds utomlands för att utföra arbete åt ett utländskt moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som det finska företaget.

Om en arbetsgivare visar att pensionsskyddet för en i 1 mom. avsedd grupp av arbetstagare ordnats på ett annat sätt så, att det såsom helhet betraktat kan anses svara mot ett pensionsskydd enligt denna lag, kan pensionsskyddscentralen på ansökan befria arbetsgivaren från skyldigheten att försäkra arbetstagarna i den ovan nämnda gruppen för den tid med vilken anställningsförhållandet utomlands överstigit två år. Befrielse beviljas tidigast från början av den månad under vilket befrielse söks.

En finsk arbetsgivare kan ordna ett pensionsskydd som svarar mot denna lag åt en sådan till utlandet sänd arbetstagare som annars än i de fall som avses i 1 mom. är anställd hos ett moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som arbetsgivaren eller i ett annat företag där arbetsgivaren har bestämmanderätt.

När pensionsskydd enligt denna lag ordnas efter utgången av den i 2 mom. avsedda tvåårstiden eller enligt 3 mom., kan vid bestämmandet av den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen beaktas pensionsskydd som erhålls på grundval av arbetet utomlands.

Social- och hälsovårdsministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf.

6 §

Den lön för vilken försäkringspremie skall betalas bestäms enligt samma grunder som tillämpas vid förskottsinnehållning av skatt. Social- och hälsovårdsministeriet har likvälrätt att av särskilda skäl bestämma att på något arbetsområde även andra beräkningsgrunder får tillämpas. När pensionsskydd ordnas för arbete utomlands skall dock såsom lön anses sådan arbetsförtjänst som skulle betalas för motsvarande arbete i Finland eller arbetsförtjänst som annars kan anses motsvara arbetet.

Denna lag träder i kraft den 1994.

Denna lag tillämpas om en arbetstagare har sänts utomlands efter att lagen trätt i kraft. En befrielse enligt 1 a § 2 mom. kan dock gälla arbetstagare som sänts utomlands före ikraftträdandet. I så fall skall även tiden före ikraftträdandet beaktas när den i momentet stadgade tvåårstiden räknas.

Utan hinder av denna lag och utan särskilt beslut fortsätter pensionsskydd som anordnats på grundval av ett arbetsförhållande som börjat innan lagen trädde i kraft även efter ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 juli 1985 om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (662/85) 7 § 1 mom. samt

fogas till lagen en ny 1 a § som följer:

1 a §

Denna lag tillämpas även på en arbetstagare som en finsk arbetsgivare sänder utomlands för att utföra arbete åt samma arbetsgivare. Detsamma gäller en arbetstagare som av sin arbetsgivare, som är ett finskt företag, sänds utomlands för att utföra arbete åt ett utländskt moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som det finska företaget.

En finsk arbetsgivare kan ordna ett pensionsskydd som svarar mot denna lag åt en sådan till utlandet sänd arbetstagare som annars än i de fall som avses i 1 mom. är anställd hos ett moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som arbetsgivaren eller i ett annat företag där arbetsgivaren har bestämmanderätt.

När pensionsskydd enligt denna lag ordnas enligt 2 mom., kan vid bestämmandet av den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen beaktas pensionsskydd som erhålls på grundval av arbetet utomlands.

Social- och hälsovårdsministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf.

7 §

Arbetsgivare är skyldig att erlägga en försäkringspremie som räknas på basis av de löner han har betalt för arbete som omfattas av denna lag och enligt den försäkringspremieprocent som social- och hälsovårdsministeriet årligen fastställer på framställning av pensionskassan. Den lön för vilken försäkringspremie skall erläggas bestäms enligt samma grunder som tillämpas vid förskottsinnehållning av skatt. När pensionsskydd ordnas för arbete utomlands skall dock såsom lön anses sådan arbetsförtjänst som skulle betalas för motsvarande arbete i Finland eller arbetsförtjänst som annars kan anses motsvara arbetet. Premieprocenten kan fastställas till en lägre nivå för lönen för de arbetstagare som vid utgången av kalenderåret i fråga inte har fyllt 24 år.

— — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 1994.

Denna lag tillämpas om en arbetstagare har sänts utomlands efter att lagen trätt i kraft.

Utan hinder av denna lag och utan särskilt beslut fortsätter pensionsskydd som anordnats på grundval av ett arbetsförhållande som börjat innan lagen trädde i kraft även efter ikraftträdandet.

4.

Lag

om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/48) 34 § och 57 § 1 och 4 mom., sådana dessa lagrum lyder i lag av den 18 juni 1971 (512/71), samt

fogas till lagen en ny 1 a § och till 57 § ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. som följer:

1 a §

Denna lag tillämpas även på en arbetstagare som en finsk arbetsgivare sänder utomlands för att utföra arbete åt samma arbetsgivare. Detsamma gäller en arbetstagare som av sin arbetsgivare, som är ett finskt företag, sänds utomlands för att utföra arbete åt ett utländskt moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som det finska företaget.

34 §

En försäkring som en arbetsgivare tagit för sitt företag eller arbete anses omfatta alla hans arbetstagare, ifall inte särskild försäkring tagits för viss del av företaget eller för visst arbete. Om en arbetsgivare visar att det arbete som en i 1 a § avsedd arbetstagare utför utomlands inte längre är tillfälligt, kan försäkringsanstalten på ansökan av arbetsgivaren i ett beslut fastställa att arbetstagaren inte längre omfattas av arbetsgivarens försäkring efter att arbetet utomlands pågått längre än två år. Beslutet träder i kraft från början kalenderåret efter att det har vunnit laga kraft.

57 §

En person som är bosatt i Finland har rätt att få försäkra sig själv samt de medlemmar av hans familj och övriga i hans arbete anställda personer som inte enligt denna lag skall försäkras obligatoriskt, och på detta sätt säkerställa att han själv och nämnda personer har rätt till de förmåner som enligt denna lag beviljas vid olycksfall i arbete. När försäkring söks skall överenskommelse träffas om vilket belopp som skall anses utgöra den försäkrades årliga arbetsförtjänst.

— — — — — — — — — — — — — —

En finsk arbetsgivare har även rätt att enligt 1 mom. få försäkra en sådan till utlandet sänd arbetstagare som arbetar utomlands hos ett moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som arbetsgivaren eller i ett annat företag där arbetsgivaren har bestämmanderätt och som inte skall försäkras obligatoriskt enligt 1 a §. När en sådan försäkring söks skall överenskommelse träffas om vilket belopp som skall anses utgöra den försäkrades årliga arbetsförtjänst.

— — — — — — — — — — — — — —

Ovan i 1 — 4 mom. avsedda försäkringar skall anses såsom försäkringar enligt denna lag. I fråga om de försäkringar som avses i 2 och 3 mom. gäller dessutom i tillämpliga delar vad i denna lag stadgas om försäkringar som avses i 8 §. För skadestånd som skall betalas enligt en försäkring som avses i 3 mom. har försäkringsanstalten likväl inte rätt till återvinning enligt 61 § i fråga om trafikförsäkring, och skadeståndet skall inte heller beaktas när ersättning med stöd av trafikförsäkringslagen bestäms med anledning av samma olycksfall.

———

Denna lag träder i kraft den 199

Denna lag tillämpas om en arbetstagare har sänts utomlands efter att lagen trätt i kraft. En ansökan enligt 34 § kan dock gälla en arbetstagare som sänts utomlands före ikraftträdandet. I så fall skall även tiden före ikraftträdandet beaktas när den i paragrafen stadgade tvåårstiden räknas.

Helsingfors den 12 november 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Jorma Huuhtanen*

Bilaga

1.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61) 7 § 5 mom., 11 § 1 mom. och 15 § 1 mom.,

av dessa lagrum 7 § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (559/93) och 11 § 1 mom. sådant det lyder ändrat genom lag av den 30 december 1982 (1059/82), samt

fogas till lagen en ny 1 c § och till 15 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 c §

Denna lag tillämpas även på en arbetstagare som en finsk arbetsgivare sänder utomlands för att utföra arbete åt samma arbetsgivare. Detsamma gäller en arbetstagare som av sin arbetsgivare, som är ett finskt företag, sänds utomlands för att utföra arbete åt ett utländskt moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som det finska företaget.

Om en arbetsgivare visar att pensionsskyddet för en i 1 mom. avsedd grupp av arbetstagare ordnats på ett annat sätt så, att det såsom helhet betraktat kan anses svara mot ett pensionsskydd enligt minimivillkoren i denna lag, kan pensionsskyddscentralen på ansökan befria arbetsgivaren från skyldigheten att försäkra arbetstagarna i den ovan nämnda gruppen för den tid med vilken anställningsförhållandet utomlands överstigit två år. Befrielse beviljas tidigast från början av det kalenderår under vilket befrielse söks.

En finsk arbetsgivare kan ordna ett pensionsskydd som svarar mot minimivillkoren i denna lag åt en sådan till utlandet sänd arbetstagare som annars än i de fall som avses i 1 mom. är anställd hos ett moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som arbetsgivaren eller i ett annat företag där arbetsgivaren har bestämmanderätt.

När pensionsskydd enligt denna lag ordnas efter utgången av den i 2 mom. avsedda tvåårstiden eller enligt 3 mom., kan vid bestämmandet av den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen beaktas pensionsskydd som erhålls på grundval av arbetet utomlands.

Om arbete som utförs utomlands har försäkrats frivilligt, anses arbetstagaren till denna del

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	vara anställd i ett nytt arbetsförhållande, om inte annat följer av 7 § 2 mom. Samma förfarande skall iakttas när 4 mom. tillämpats vid bestämmandet av den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen. *Social- och hälsovårdsministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf.*
7 §	7 §
Arbetsförtjänst som avses i denna paragraf bestäms enligt samma grunder som tillämpas vid förskottsinnehållning av skatt. Semesterersättning som skall betalas vid ett arbetsförhållandes upphörande beaktas dock inte. Har ersättning för arbete avtalats att helt eller delvis utgå i form av betjäningsavgift eller frivilliga gåvor av allmänheten, anses genom dem erhållen inkomst såsom arbetsförtjänst som avses i denna paragraf. Från arbetsförtjänsten för vart och ett kalenderår avdras dock vid tillämpningen av denna paragraf ett belopp som motsvarar det i 12 b § avsedda procenttal för arbetstagarnas pensionsavgift som fastställts för kalenderåret i fråga.	Arbetsförtjänst som avses i denna paragraf bestäms enligt samma grunder som tillämpas vid förskottsinnehållning av skatt. Semesterersättning som skall betalas vid ett arbetsförhållandes upphörande beaktas dock inte. *När pensionsskydd ordnas för arbete utomlands, skall dock såsom arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen anses sådan lön som skulle betalas för motsvarande arbete i Finland eller lön som annars kan anses motsvara arbetet.* Har ersättning för arbete avtalats att helt eller delvis utgå i form av betjäningsavgift eller frivilliga gåvor av allmänheten, anses genom dem erhållen inkomst såsom arbetsförtjänst som avses i denna paragraf. Från arbetsförtjänsten för vart och ett kalenderår avdras dock vid tillämpningen av denna paragraf ett belopp som motsvarar det i 12 b § avsedda procenttal för arbetstagarnas pensionsavgift som fastställts för kalenderåret i fråga.
11 §	11 §
Anordnar en arbetsgivare med anlitande av pensionsförsäkring eller pensionsstiftelse pensionsskydd, som uppfyller i denna lag stadgade minimivillkor, för sådana arbetstagare som till följd av arbetsförhållandets kortvarighet eller annars på grund av stadgandena i 1 § inte är underställda denna lag, eller eljest bättre pensionsskydd än vad som är stadgat i 4—9 §§, eller innefattar han i det pensionsskydd han anordnar betalning av begravningsbidrag eller annan sådan förmån som inte förutsätts i minimivillkoren, är han berättigad att på de villkor social- och hälsovårdsministeriet föreskriver underställa ett sådant pensionssystem stadgandena i denna lag genom att registrera det i pensionsskyddscentralen, varefter stadgandena i denna lag i tillämpliga delar skall iakttagas beträffande detta. Om arbetstagare	Anordnar *en* arbetsgivare med anlitande av pensionsförsäkring eller pensionsstiftelse pensionsskydd, som uppfyller i denna lag stadgade minimivillkor, för sådana arbetstagare som till följd av arbetsförhållandets kortvarighet eller annars *enligt* 1 § *eller 1 c § 1 mom.* inte är underställda denna lag, *anordnar pensionsskydd frivilligt enligt 1 c § 3 mom. eller anordnar* eljest bättre pensionsskydd än vad som är stadgat i 4—9 §§, eller innefattar han i det pensionsskydd han anordnar betalning av begravningsbidrag eller annan sådan förmån som inte förutsätts i minimivillkoren, är han berättigad att på de villkor social- och hälsovårdsministeriet föreskriver underställa ett sådant pensionssystem stadgandena i denna lag genom att registrera det i pensionsskyddscentralen, varefter stadgandena i denna lag i tillämpliga delar skall

Gällande lydelse

som omfattas av ett i detta lag avsett, av arbetsgivaren anordnat pensionsskydd beviljas pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner (13/82), fogas den ökning av pensionens belopp eller annan förmån som härrör från pensionsarrangemanget till förtidspensionen, i enlighet med villkoren.

15 §

Har arbetsgivare försummat sin i 1 — 3 §§ stadgade skyldighet att anordna pensionsskydd för sina arbetstagare, skall pensionsskyddscentralen uppmana arbetsgivaren att avhjälpa försummelsen och av denna i gottgörelse uppbära högst dubbla beloppet av det, som arbetsgivaren enligt beräkning av pensionsskyddscentralen för tiden för försummelsen hade nödgats erlägga i pensionsförsäkringspremier. Gottgör arbetsgivaren trots uppmaning av pensionsskyddscentralen icke sin uraktlåtenhet inom av centralen föreskriven tid, upptage pensionsskyddscentralen försäkringen på arbetsgivarens bekostnad. De förmåner, som arbetstagare till följd av uraktlåtenhet icke erhållit, bekostar pensionsskyddscentralen genom förmedling av en av centralen utsedd pensionsanstalt.

Föreslagen lydelse

iakttagas beträffande detta. Om arbetstagare som omfattas av ett i *denna lag* avsett, av arbetsgivaren anordnat pensionsskydd beviljas pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner (13/82), fogas den ökning av pensionens belopp eller annan förmån som härrör från pensionsarrangemanget till förtidspensionen, i enlighet med villkoren.

15 §

Har *en* arbetsgivare försummat sin i *1 §, 1 c § 1 mom.,2 och 3* §§ stadgade skyldighet att anordna pensionsskydd för sina arbetstagare, skall pensionsskyddscentralen uppmana arbetsgivaren att avhjälpa försummelsen och av *honom* i gottgörelse uppbära högst dubbla beloppet av *de pensionsförsäkringspremier som* arbetsgivaren enligt *pensionsskyddscentralens beräkning hade varit skyldig att* erlägga för tiden för försummelsen. *Avhjälper arbetsgivaren trots pensionsskyddscentralens uppmaning inte sin försummelse inom den tid som centralen föreskriver, skall pensionsskyddscentralen ta försäkringen på arbetsgivarens bekostnad. Pensionsskyddscentralen bekostar genom förmedling av en pensionsanstalt som centralen utser de förmåner som arbetstagare till följd av försummelsen inte erhållit.*

Om en arbetstagare till följd av krig, väpnad konflikt, kärnkatastrof eller annat jämförbart oöverstigligt hinder, som inte har kunnat beaktas vid anordnandet av pensionsskyddet, inte erhåller ett sådant annat pensionsskydd som avses i 1 c § 2 mom., kan pensionsskydd beviljas enligt minimivillkoren i denna lag för den tid som hindret varar. Pensionsanstalterna svarar gemensamt för de kostnader som pensionsskyddet förorsakar, enligt vad som föreskrivs i de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt med stöd av 12 § 1 mom. 4 punkten.

Denna lag träder i kraft den 1994.

Denna lag tillämpas på en arbetstagare som har sänts utomlands efter att lagen trätt i kraft. En befrielse enligt 1 c § 2 mom. kan dock gälla en arbetstagare som sänts utomlands före ikraftträdandet. I så fall skall även tiden före ikraftträdandet beaktas när den i momentet stadgade tvåårstiden räknas.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Utan hinder av denna lag och utan särskilt beslut fortsätter en pensionsförsäkring som anordnats på grundval av ett arbetsförhållande som börjat innan lagen trädde i kraft även efter ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62) 1 § 1 mom. och 6 §,

av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (560/93), samt

fogas till lagen i stället för den 1 a § som upphävts genom lag av den 8 juli 1982 (629/92) en ny 1 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

För en arbetstagare som efter det år då han fyllt 13 år är sysselsatt i skogsarbete, flottningsarbete, olika till gårdsbruk och trädgårdshushållning hörande arbeten, jord-, vatten- och husbyggnadsarbete, jordförbättringsarbete, arbete inom torvindustrin eller hamnarbete eller som tjänstgör på ett fartyg i inrikesfart eller, enligt vad som stadgas genom förordning, arbetar inom något annat sådant område som kännetecknas av kortvariga arbetsförhållanden, skall arbetsgivaren bekosta pensionsskydd för ålderdom och invaliditet samt för arbetstagarens anhöriga familjepensionsskydd enligt denna lag. Arbetstagaren är skyldig att delta i bekostandet av pensionsskyddet enligt denna lag på det sätt som stadgas i 10 c §. Om inte något annat stadgas i denna lag, gäller i övrigt i tillämpliga delar 3 § 2 — 4 mom., 4 § 1, 3 och 5 mom., 4 a — 4 d och 4 f — 4 n §§, 5 § 6 mom., 5 c, 7 a — 7 c, 8, 8 a — 8 g, 9, 9 a, 10, 10 a och 12 §§, 13 § 3 och 4 mom. samt 14, 15 a, 15 b, 16,

Föreslagen lydelse

1 §

För en arbetstagare som efter det år då han fyllt 13 år är sysselsatt i skogsarbete, flottningsarbete, olika till gårdsbruk och trädgårdshushållning hörande arbeten, jord-, vatten- och husbyggnadsarbete, jordförbättringsarbete, arbete inom torvindustrin eller hamnarbete eller som tjänstgör på ett fartyg i inrikesfart eller, enligt vad som stadgas genom förordning, arbetar inom något annat sådant område som kännetecknas av kortvariga arbetsförhållanden, skall arbetsgivaren bekosta pensionsskydd för ålderdom och invaliditet samt för arbetstagarens anhöriga familjepensionsskydd enligt denna lag. Arbetstagaren är skyldig att delta i bekostandet av pensionsskyddet enligt denna lag på det sätt som stadgas i 10 c §. Om inte något annat stadgas i denna lag, gäller i övrigt i tillämpliga delar 3 § 2 — 4 mom., 4 § 1, 3 och 5 mom., 4 a — 4 d och 4 f — 4 n §§, 5 § 6 mom., 5 c, 7 a — 7 c, 8, 8 a — 8 g, 9, 9 a, 10, 10 a och 12 §§, 13 § 3 och 4 mom. samt 14, *15 § 2 mom.*,

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
17, 17 a, 18, 19 a — 19 d, 20, 21 — 21 b, 22 och 23 §§ lagen om pension för arbetstagare.	15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 18, 19 a — 19 d, *20 — 21 b,* 22 och 23 §§ lagen om pension för arbetstagare.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	1 a §
	Denna lag tillämpas även på en arbetstagare som en finsk arbetsgivare sänder utomlands för att utföra arbete åt samma arbetsgivare. Detsamma gäller en arbetstagare som av sin arbetsgivare, som är ett finskt företag, sänds utomlands för att utföra arbete åt ett utländskt moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som det finska företaget.
	Om en arbetsgivare visar att pensionsskyddet för en i 1 mom. avsedd grupp av arbetstagare ordnats på ett annat sätt så, att det såsom helhet betraktat kan anses svara mot ett pensionsskydd enligt denna lag, kan pensionsskyddscentralen på ansökan befria arbetsgivaren från skyldigheten att försäkra arbetstagarna i den ovan nämnda gruppen för den tid med vilken anställningsförhållandet utomlands överstigit två år. Befrielse beviljas tidigast från början av det kalenderår under vilket befrielse söks.
	En finsk arbetsgivare kan ordna ett pensionsskydd som svarar mot denna lag åt en sådan till utlandet sänd arbetstagare som annars än i de fall som avses i 1 mom. är anställd hos ett moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som arbetsgivaren eller i ett annat företag där arbetsgivaren har bestämmanderätt.
	När pensionsskydd enligt denna lag ordnas efter utgången av den i 2 mom. avsedda tvåårstiden eller enligt 3 mom., kan vid bestämmandet av den arbetsförtjänst som ligger till grund för pensionen beaktas pensionsskydd som erhålls på grundval av arbetet utomlands.
	Social- och hälsovårdsministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf.
6 §	6 §
Lön, för vilken försäkringspremie skall erläggas, bestämmes enligt samma grunder som tillämpas vid förskottsinnehållning av skatt. Social- och hälsovårdsministeriet äger likvälrätt att av särskild orsak förordna, att på något arbetsområde även andra beräkningsgrunder må tillämpas.	*Den* lön för vilken försäkringspremie skall *betalas* bestäms enligt samma grunder som tillämpas vid förskottsinnehållning av skatt. Social- och hälsovårdsministeriet *har* likvälrätt att av särskilda *skäl bestämma* att på något arbetsområde även andra beräkningsgrunder *får* tillämpas. *När pensionsskydd anordnas enligt 1 a § skall dock såsom lön anses sådan arbetsförtjänst som skulle betalas för motsvarande*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

arbete i Finland eller arbetsförtjänst som annars kan anses motsvara arbetet.

Denna lag träder i kraft den 1994.

Denna lag tillämpas om en arbetstagare har sänts utomlands efter att lagen trätt i kraft. En befrielse enligt 1 a § 2 mom. kan dock gälla arbetstagare som sänts utomlands före ikraftträdandet. I så fall skall även tiden före ikraftträdandet beaktas när när den i momentet stadgade tvåårstiden räknas.

Utan hinder av denna lag tillämpas lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden på arbetsförhållanden som omfattas av nämnda lag när denna lag träder i kraft.

3.

Lag

om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 juli 1985 om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (662/85) 7 § 1 mom. samt

fogas till lagen en ny 1 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §

Denna lag tillämpas även på en arbetstagare som en finsk arbetsgivare sänder utomlands för att utföra arbete åt samma arbetsgivare. Detsamma gäller en arbetstagare som av sin arbetsgivare, som är ett finskt företag, sänds utomlands för att utföra arbete åt ett utländskt moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som det finska företaget.

En finsk arbetsgivare kan ordna ett pensionsskydd som svarar mot denna lag åt en sådan till utlandet sänd arbetstagare som annars än i de fall som avses i 1 mom. är anställd hos ett moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som arbetsgivaren eller i ett annat företag där arbetsgivaren har bestämmanderätt.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	När pensionsskydd enligt denna lag ordnas efter utgången av den i 2 mom. avsedda tvåårstiden, kan vid bestämmandet av den lön som ligger till grund för pensionen beaktas pensionsskydd som erhålls på grundval av arbetet utomlands. Social- och hälsovårdsministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf.
7 § Arbetsgivare är skyldig att erlägga försäkringspremie som räknas på basis av de löner han har utbetalt för arbete som omfattas av denna lag.	7 § Arbetsgivare är skyldig att erlägga en försäkringspremie som *räknas* på basis av de löner han har *betalt* för arbete som omfattas av denna lag *och enligt den försäkringspremieprocent som social- och hälsovårdsministeriet årligen fastställer på framställning av pensionskassan.* Den lön för vilken försäkringspremie skall erläggas *bestäms* enligt samma grunder som tillämpas vid förskottsinnehållning av skatt. *När pensionsskydd ordnas enligt 1 a § skall dock såsom lön anses sådan arbetsförtjänst som skulle betalas för motsvarande arbete i Finland eller arbetsförtjänst som annars kan anses motsvara arbetet.* Premieprocenten kan fastställas till en lägre nivå för lönen för de arbetstagare som vid utgången av kalenderåret i fråga inte har fyllt 24 år.
	Denna lag träder i kraft den 1994. *Denna lag tillämpas om en arbetstagare har sänts utomlands efter att lagen trätt i kraft. En befrielse enligt 1 a § 2 mom. kan dock gälla en arbetstagare som sänts utomlands före ikraftträdandet. I så fall skall även tiden före ikraftträdandet beaktas när när den i momentet stadgade tvåårstiden räknas.* *Utan hinder av denna lag och utan särskilt beslut fortsätter pensionsskydd som ordnats på grundval av ett arbetsförhållande som börjat innan lagen trädde i kraft även efter ikraftträdandet.*

4.

Lag

om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/48) 34 § och 57 § 1 och 4 mom., sådana dessa lagrum lyder i lag av den 18 juni 1971 (512/71), samt

fogas till lagen en ny 1 a § och till 57 § ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	1 a §
	Denna lag tillämpas även på en arbetstagare som en finsk arbetsgivare sänder utomlands för att utföra arbete åt samma arbetsgivare. Detsamma gäller en arbetstagare som av sin arbetsgivare, som är ett finskt företag, sänds utomlands för att utföra arbete åt ett utländskt moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som det finska företaget.
34 §	34 §
Försäkring som av arbetsgivare tagits för företag eller arbete, anses omfatta alla hans arbetare, såframt icte särskild försäkring tagits för viss del av företaget eller för visst arbete.	*En* försäkring som *en* arbetsgivare *tagit* för *sitt* företag eller arbete anses omfatta alla hans *arbetstagare, ifall inte* särskild försäkring tagits för viss del av företaget eller för visst arbete. *Om en arbetsgivare visar att det arbete som en i 1 a § avsedd arbetstagare utför utomlands inte längre är tillfälligt, kan försäkringsanstalten på ansökan av arbetsgivaren i ett beslut fastställa att arbetstagaren inte längre omfattas av arbetsgivarens försäkring efter att arbetet utomlands pågått längre än två år. Beslutet träder i kraft från början kalenderåret efter att det har vunnit laga kraft.*
57 §	57 §
I Finland bosatt person är berättigad arr försäkra sig själv samt de medlemmar av hans familj och övriga i hans arbete anställda personer, vilka enligt denna lag icke äro underkastade obligatorisk försäkring, och härigenom tillförsäkra sig och nämnda personer rätt till de förmåner, som enligt denna lag skola beviljas vid olycksfall i arbete. Sökes sådan försäkring, bör det belopp utgivas, som skall anses utgöra den försäkrades årliga arbetsförtjänst.	*En person som är bosatt i Finland har rätt att få försäkra sig själv* samt de medlemmar av hans familj och övriga i hans arbete anställda personer *som inte* enligt denna lag *skall försäkras obligatoriskt, och på detta sätt säkerställa att han själv* och nämnda personer *har* rätt till de förmåner som enligt denna lag *beviljas* vid olycksfall i arbete. *När försäkring söks skall överenskommelse träffas om vilket belopp* som skall anses utgöra den försäkrades årliga arbetsförtjänst.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
	En finsk arbetsgivare har även rätt att enligt 1 mom. få försäkra en sådan till utlandet sänd

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	arbetstagare som arbetar utomlands i ett moder- eller dotterföretag inom samma ekonomiska helhet som arbetsgivaren eller i ett annat företag där arbetsgivaren har bestämmanderätt och som inte skall försäkras obligatoriskt enligt 1 a §. När en sådan försäkring söks skall överenskommelse träffas om vilket belopp som skall anses utgöra den försäkrades årliga arbetsförtjänst.
Ovan i 1 — 3 mom. avsedda försäkringar skola anses såsom försäkringar, som åsyftas i denna lag. Därjämte gäller i fråga om de 2 och 3 mom. avsedda försäkringarna i tillämpliga delar vad om försäkring, som avses i 8 §, är stadgat i denna lag. För skadestånd, som skall utgivas på grund av ovan i 3 mom. avsedd försäkring, äger försäkringsanstalt likväl icke i 61 § avsedd rätt till återvinning ifråga om trafikförsäkring, ej heller skall sagda skadestånd beaktas vid bestämmandet av ersättning med stöd av trafikförsäkringslagen med anledning av samma olycksfall.	Ovan i *1 — 4* mom. avsedda försäkringar *skall* anses såsom försäkringar *enligt denna lag.* I fråga om de *försäkringar som avses i 2 och 3 mom. gäller dessutom i tillämpliga delar vad i denna lag stadgas om försäkringar* som avses i 8 §. För skadestånd som skall *betalas enligt en försäkring som avses i 3 mom. har försäkringsanstalten likväl inte rätt till återvinning enligt 61 §* i fråga om trafikförsäkring, *och skadeståndet skall inte heller beaktas när ersättning* med stöd av trafikförsäkringslagen *bestäms* med anledning av samma olycksfall.
	Denna lag träder i kraft den 199
	Denna lag tillämpas om en arbetstagare har sänts utomlands efter att lagen trätt i kraft. En ansökan enligt 34 § kan dock gälla en arbetstagare som sänts utomlands före ikraftträdandet. I så fall skall även tiden före ikraftträdandet beaktas när den i paragrafen stadgade tvåårstiden räknas.